

Asia: VN/682/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI NESTEMÄISTEN POLTTOAINEIDEN VALMISTEVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Esitysluonnoksessa ehdotetaan poistaa vaiheittain parafiinisen dieselöljyn sekä etanolidieselin laatuperusteiset veronalennukset. Muutoksen arvioidaan lisäävän vuotuisia verotuloja 115 miljoonalla eurolla sen jälkeen, kun alennus on poistunut kokonaan.

Nykylainsäädännössä parafiinisen dieselöljyn litrakohtainen alennus energiasisältöverosta on 5 senttiä litralta, siinä missä etanolidieselin litrakohtainen alennus on 4 senttiä litralta. Dieselöljyn ja sitä korvaavien tuotteiden vähimmäisverotason (33 senttiä/l) vuoksi muutos ei nykytilanteessa käytännössä vaikuta tuplalaskettavan parafiinisen biodieselöljyn ja etanolidieselin verotasoon. Tämä on seurausta siitä, että nykyisillä energiasisältö- ja hiilidioksidiverojen perusteilla sekä huoltovarmuusmaksujen määrillä verotaso ei ylitä verotuen poistuessaan edellä mainittujen dieseltuotteiden kohdalla vähimmäisverotasoa (33 senttiä/l).

Parafiinisen dieselöljyn verotuen poisto ehdotetaan toteutettavan porrastetusti vuosina 2021, 2022 ja 2023. Etanolidieselin verotuen poisto ehdotetaan toteutettavan kertaluonteisesti vuoden 2021 alusta.

Parafiinisen dieselin laatuperusteinen alennus perustuu parafiinisen dieselin pienempiin lähipäästöihin muuhun dieseliin nähden. VTT:n tutkimusten mukaan uusien dieselajoneuvojen

lähipäästöt ovat vähentyneet ajoneuvojen pakokaasujen puhdistusteknologioiden kehittymisen seurauksena. Vuonna 2019 VTT on arvioinut, että tiukempien päästöstandardien ja tekniikan kehittymisen myötä pääkaupunkiseudun linja-autojen lähipäästöhaitat ovat vähentyneet merkittävästi eikä parafiinisestä dieselistä ole enää entisen veroista etua ei-parafiiniseen nähden. Luonnoksessa ei ole eritelty, millaista linja-autokalustoa muun Suomen paikallisliikenteessä käytetään. VTT:n mukaan ei voida yksiselitteisesti todeta, että parafiininen diesel alentaisi henkilöautojen päästöjä. Sitä mukaa kun ajoneuvokanta uusiutuu vanhasta ja saastuttavammasta uuteen ja puhtaampaan, lähipäästöhyöty parafiinisesta dieselistä alenee. Tämän vuoksi parafiinisen dieselin veroporrastus täyttää yhä kehnommin valtiontukisääntelyn vaatimuksia, sillä parafiinisen dieselin hyöty on dieselajoneuvokannan uudistuessa alati heikommin osoitettavissa.

Parafiinisen dieselin osuus dieselin ja sitä korvaavien biopolttoaineiden yhteismäärästä on kasvanut merkittävästi vuosien 2012-2019 välillä – kahdeksasta prosentista 77 prosenttiin. Valtaosa dieselistä (noin 84 %) jota veronalennus koskee, oli viime vuonna fossiilista. Luonnoksessa on mainittu, että verotuen poistamisesta aiheutuvan vaikutuksen arvioiminen dieselin pumppuhintoihin sisältää epävarmuuksia. Tästä huolimatta luonnoksessa arvioidaan, että vuoden 2021 alusta voimaan tulevan muutoksen vaikutus dieselin litrahintaan on selvästi alle yksi sentti per litra.

Luonnoksessa esitetty veroporrastuksen poisto on perusteltu ja se siirtäisi verotuksen painopistettä kulutuksen verottamiseen. Erityisesti kun veroporrastuksen poisto painottuu suurelta osin fossiilisiin polttoaineisiin, se myös palvelee tärkeitä ilmastopoliittisia tavoitteita. Kansalaisiin kohdistuva verorasituksen kasvu edellyttäisi kuitenkin samanaikaista ansiotulojen verotuksen keventämistä. Vuonna 2021 palkansaajien verotus on näillä näkymin kiristymässä.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää luonnoksessa esitettyä veroporrastuksen poistamista perusteltuna ja katsoo, että muutoksesta seuraava verotuksen kiristyminen on kompensoitava ansiotulojen verotuksen kiristyspaineen purkamisena.

Janne Kalluinen

ekonomisti

Teemu Lehtinen

toimitusjohtaja

Kalluinen Janne
Veronmaksajain Keskusliitto ry